

نور و مشاهده اجسام

فصل هفتم

اگر هنگام بارش باران، خورشید در آسمان ظاهر شود، رنگین کمان به وجود می‌آید.

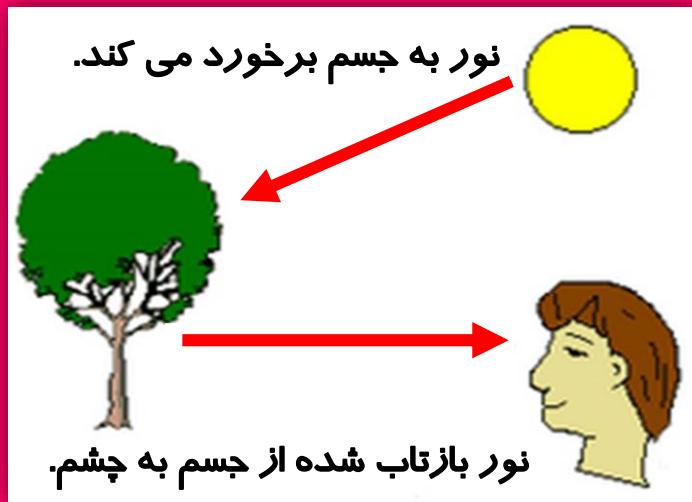
نور خورشید، که ما آن را معمولاً سفید می‌بینیم، ترکیبی از هفت رنگ مختلف است. معمولاً

بعد از بارش باران، یعنی زمانی که هوا پر از قطرات ریز آب است، ظاهر می‌شود. نور

خورشید پس از عبور از میان قطرات باران می‌شکند و به هفت رنگ تشکیل دهنده خود تجزیه می‌شود.

برای اینکه بتوانیم اجسام را ببینیم به نور نیاز داریم.

- ❖ نور به اجسام برخورد می کند.
- ❖ نور از جسم بازتاب می شود.
- ❖ نور بازتاب شده به چشم انسان می خورد.
- ❖ انسان جسم را می بیند.

نور: انرژی است ، که می توانیم با کمک آن اجسام را ببینیم.

مثل: لامپ روشن ، خورشید ، شمع روشن

منبع نور: به اجسامی که از خود نور دارند.

مصنوعی:

از خود نور دارند ولی در طبیعت وجود ندارند ساخته دست انسان ها هستند.

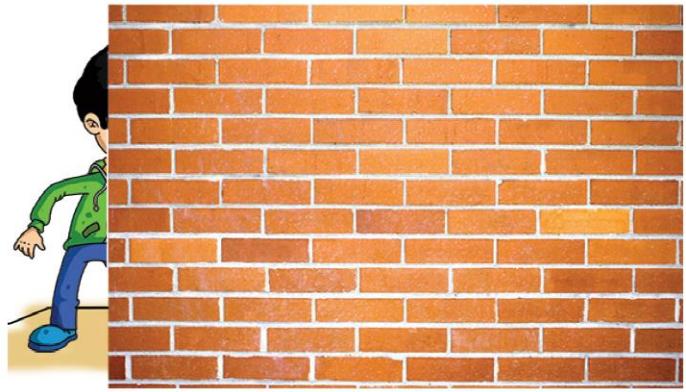

طبیعی:

از خود نور می دهند و انسان آن ها را ساخته است.

نور اصلاً از جسم عبور نمی‌کند.

کدر هستند

❖ کلاه

❖ کتاب

❖ تخته

❖ میز چوبی

وقتی نور به جسم بتاخد
سه حالت اتفاق می‌افتد:

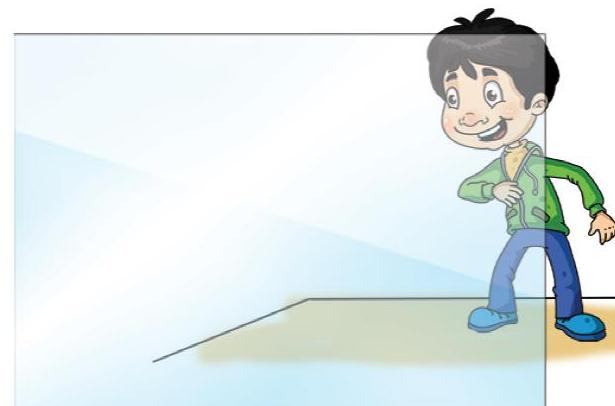
قسمتی از نور از جسم عبور می‌کند.

نیمه شفاف یا مات هستند

❖ شیشه‌ی مات

نور به راحتی از جسم عبور می‌کند.

❖ آب زلال

❖ شیشه

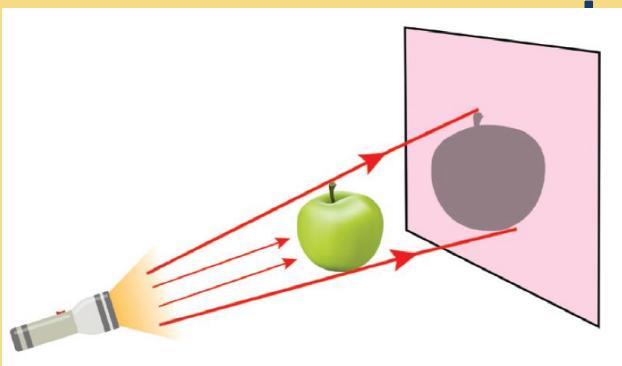
شفاف هستند

سایه:

فضای تاریکی است که در آن نور وجود ندارد.

نور به صورت مستقیم حرکت می کند ، اگر
به جسم کدری بخورد کند یا جذب آن می
شود یا برミ گردد که باعث به وجود
آمدن سایه آن شکل می

وقتی نور به سطح اجسام بتابد به آن **تابش** می گویند.

وقتی نور از اجسام برミ گردد و به چشم می تابد **بازتابش** می گویند.

بازتابش منظم

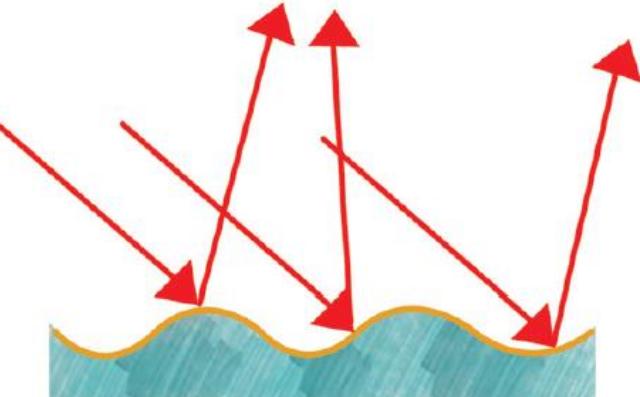
اجسامی که سطح **صاف** و **صیقلی** دارند و بیشتر نور را بازتابش می کنند و تصویر ما را نشان می دهند .

آینه ها ، قاشق ، سینی نو فلزی

بازتابش نامنظم

اجسامی که سطح **صاف** و **صیقلی** ندارند و نمی توانیم تصویر واضحی در اجسام ببینیم.

لباس های **روشن** نور را بیشتر از خود **بازتاب** می کنند و ما گرمان نمی شود ، به همین علت در **تابستان** لباس های **روشن** می پوشیم.

لباس های **تیره** نور را بیشتر در خود **جذب** می کنند و ما گرمان می شود، به همین علت در زمستان لباس های **تیره** می پوشیم.

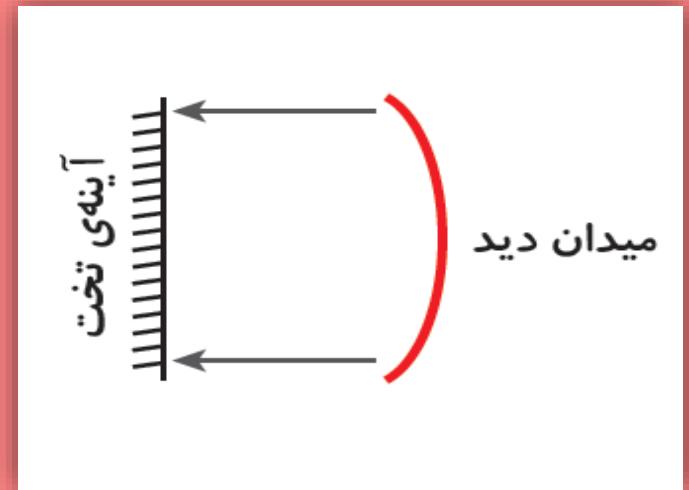

در بازتابش به دو چیز خیلی مهم است:

۱. صاف و صیقلی بودن جسم

۲. رنگ جسم

معروفترین ابزاری که بازتابش منظم دارد آینه است، آینه سه نوع دارد:

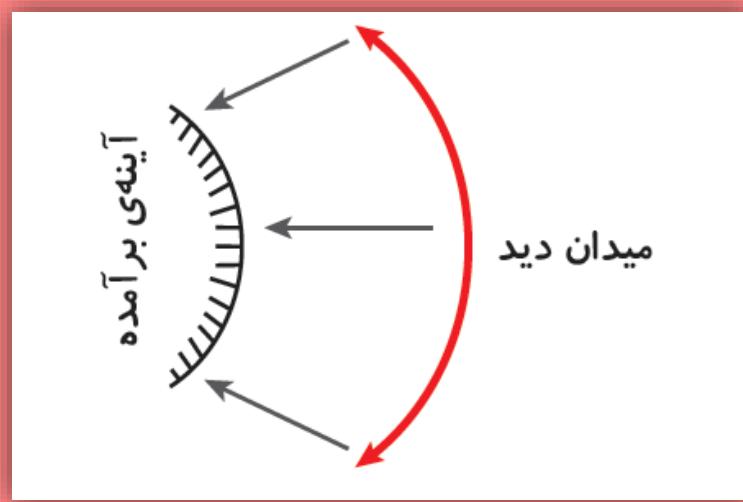
ویژگی های آینه تخت:

۱. تصویر جسم پشت آینه است.
۲. تصویر مستقیم است.
۳. هم اندازه خود جسم است.
۴. فاصله تصویر تا آینه با فاصله آینه تا جسم برابر است.
۵. وارونه‌ی جانبی دارد.

وارونه‌ی جانبی : یعنی وقتی شما جلوی آینه بایستید و دست چپ خود را بالا ببرید تصویرتان دست راستش را بالا می برد.

مسجد ، سرویس‌های بهداشتی ، آینه‌ی آرایشگاه و ...

ویژگی های آینه برآمده یا کوژ یا محدب:

۱. تصویر جسم پشت آینه است.
۲. تصویر کوچک تر است.
۳. تصویر مستقیم است.
۴. هم جهت با جسم است.
۵. فاصله تصویر تا آینه بیشتر از فاصله آینه تا جسم است.
۶. میدان دید بیشتری نسبت به آینه های دیگر دارد.

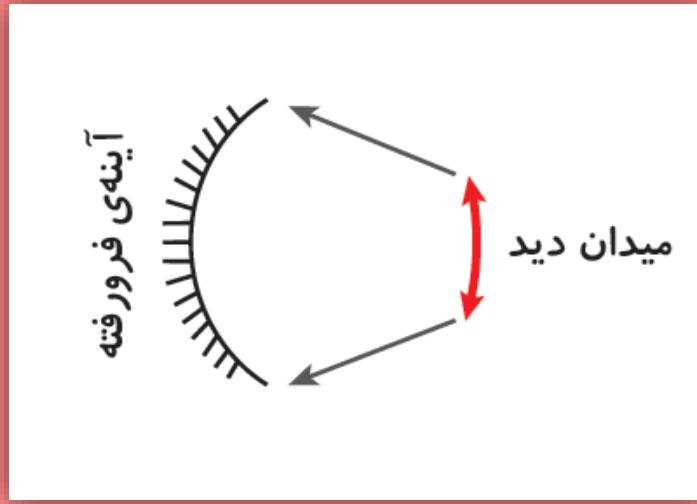
میدان دید: فضایی که هر آینه می‌تواند تصویرش را نشان دهد.

آینه بغل اتومبیل ، آینه سر پیج جاده ها ، فروشگاه های بزرگ، پشت

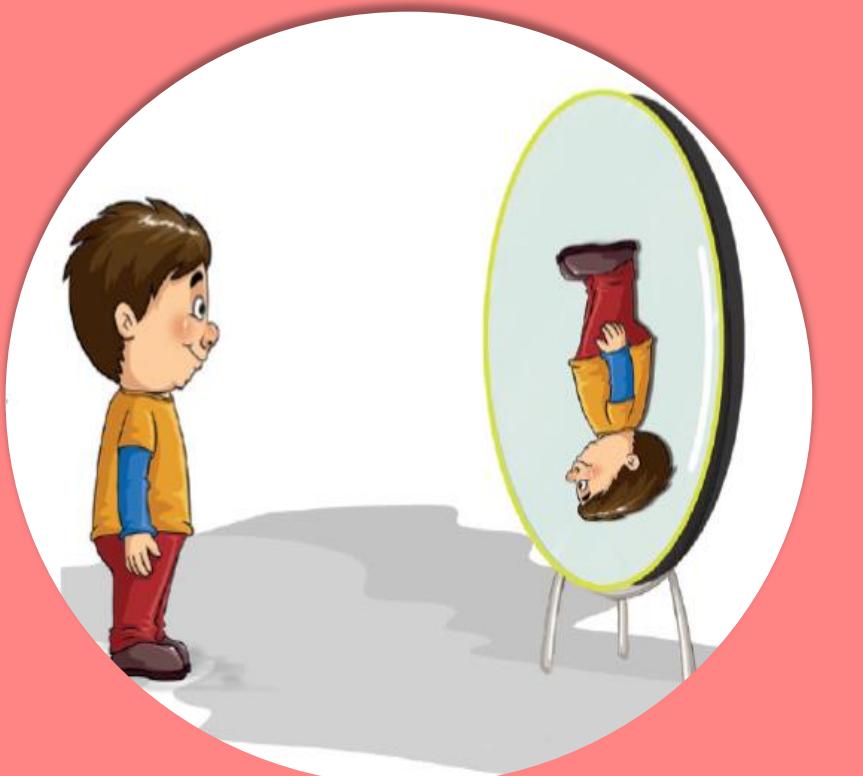
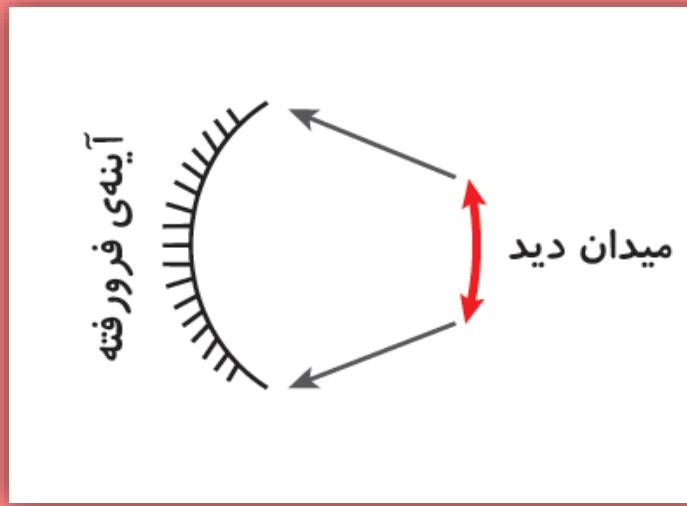
ویژگی های آینه فرورفته کاو یا مقعر:

زمانی که نزدیک آینه می شویم:

۱. تصویر جسم پشت آینه است.
۲. تصویر بزرگتر است.
۳. فاصله تصویر تا آینه بیشتر از فاصله آینه تا جسم است.
۴. هم جهت با جسم است.

ویژگی های آینه فرورفته کاو یا مقعر:

زمانی که از آینه دور می شویم:

۱. تصویر جسم پشت آینه است.

۲. تصویر کوچکتر است.

۳. فاصله تصویر تا آینه بیشتر از فاصله آینه تا جسم است.

۴. جسم وارونه می شود..

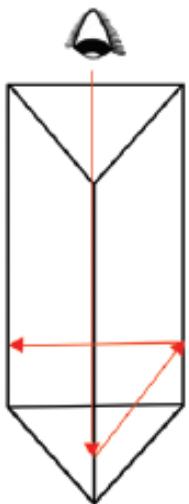
مثال:

آینه دندانپزشکی ، کوره های آفتایی ، چراغ قوه ، پروژکتور ، چراغ
جلوی اتومبیل ، بعضی بخاری های برقی و ...

از مهم ترین ابزاری که با آینه تخت می توان ساخت :

زیبایین و پریسکوپ است

زیبایین: زیبایین وسیله‌ای است که با بازتابش نور بر آینه‌ها باعث به وجود آمدن تصویرهای متعدد متقارن می‌شود

پریسکوپ: چشم زیردریایی هم گفته می‌شود و در جایی که بخواهیم چیزی هم سطح با ما نیست یا مانعی برای دیدن آن در مقابل ما وجود دارد از پریسکوپ استفاده می‌شود.

